

บทบรรณาธิการ

บทความในวารสารสังคมศาสตร์ฉบับนี้ยังคงลักษณะที่สำคัญของวารสารสังคมศาสตร์ คือ ความหลากหลายขององค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ และที่เพิ่มเติมในฉบับนี้คือ การให้ความสำคัญกับการเมืองในสังคม (Societal Politics) กับ การเมืองในการบริหาร (Administrative Politics) กล่าวคือ บทความส่วนหนึ่งมุ่งวิเคราะห์การเคลื่อนไหวทางสังคมที่มีผลกระทบต่อการเมืองที่เป็นทางการ เช่น รูปแบบการประท้วง บทความของ **เสกสิทธิ์ แยมสงวนศักดิ์** ชื่อ **พลังแห่งการอดอาหารประท้วง: การอดอาหารประท้วงทำงานอย่างไร? วิเคราะห์รูปแบบการประท้วงด้วยการอดอาหารซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการประท้วงในหลายประเทศ** บทความเสนอว่า การอดอาหารประท้วงมีกลไกการทำงานที่สำคัญได้แก่ การระดมความสนใจในการสื่อสาร, การระดมการสนับสนุนและความเห็นอกเห็นใจ, การบีบบังคับ, และการเปี่ยมเบนสถานะความรับผิดชอบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการรับรู้ของการเมืองและสังคมได้ บทความของ **กนกรัตน์ เลิศชูสกุล** ชื่อ **ผลกระทบ ผลสะท้อน และสิ่งที่ตามมาขบวนการเคลื่อนไหวคนรุ่นใหม่ปี 2563-2564 ต่อการเมืองและสังคมไทย** ขวนมองย้อนให้เห็นผลกระทบของการชุมนุมประท้วงของคนรุ่นใหม่ในปี 2563-2564 ต่อการเมืองที่เป็นทางการและสังคมไทยในภาพรวม โดยผู้เขียนชี้ให้เห็นว่า การประท้วงของคนรุ่นใหม่ส่งผลต่อการเมืองและสังคมใน 5 มิติ คือ 1) การสร้างพลเมืองหนุ่มสาวที่มีความตื่นตัว 2) ความตื่นตัวอย่างต่อเนื่องของแกนนำเก่าและการสร้างแกนนำ การเคลื่อนไหวทางการเมืองรุ่นใหม่ 3) ความสำเร็จในการผลักดันแนวคิดเสรีนิยมให้กลายเป็นแนวคิดกระแสหลัก 4) ความสำเร็จในการสร้างความเป็นสถาบันให้กับพรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ และ 5) การเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมายและนโยบายในระยะยาว

บทความของ **มรกตวงศ์ ภูมิพลับ** ชื่อ *การเมืองของขบวนการนักศึกษาเวียดนามใต้: ชาตินิยมอันหลากหลายในยุคสงครามเย็น* วิเคราะห์การเมืองของขบวนการนักศึกษาในเวียดนามใต้ในยุคสงครามเย็น และชาตินิยมที่ซับซ้อนและลื่นไหลจากการเคลื่อนไหวทางการเมืองและสังคมของนักศึกษา ด้วยมุมมองทางประวัติศาสตร์ ผู้เขียนพบว่า บริบทของระดับปัญหาทางการเมืองภายในสถานะสงครามที่เพิ่มความรุนแรงมากขึ้น และการเปิดเสรีเรื่องการศึกษาในช่วงนั้น เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเคลื่อนไหวของขบวนการนักศึกษาในเวียดนามใต้ ซึ่งสามารถนำมาเป็นกรอบในการเปรียบเทียบกับบทบาทของนิสิตนักศึกษาในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี และบทความของ **ปิยะพร ตันณีกุล และ วชิรวิษญ์ อิทธิธนาศุภวิษญ์** ชื่อ *นโยบายและการสร้างเครือข่ายลดความรุนแรงจากอาวูธปิ่น* วิเคราะห์รูปแบบของการสร้างเครือข่ายลดความรุนแรงจากอาวูธปิ่นและการกำหนดแนวนโยบายการลดความรุนแรงจากอาวูธปิ่น โดยพบว่า การสร้างเครือข่ายและการกำหนดนโยบายมาจากฐานชุมชนเป็นสำคัญและการสร้าง “ธรรมนูญชุมชนลดความรุนแรงจากอาวูธปิ่น”

ส่วนบทความของ **วรากร วิมุตติไชย และ ภาวิกา ศรีรัตนบัลล์** ชื่อ *การโอברับเดธทิวตี: ว่าด้วยการสำรวจภูมิทัศน์ความตายผ่านกิจกรรมในบริบทกรุงเทพมหานครร่วมสมัย* สำรวจปรากฏการณ์การโอברับกิจกรรมเรื่องตายในบริบทของสังคมสมัยใหม่ของคนเมืองที่จะเปลี่ยนภูมิทัศน์ของความตายด้วยการประกอบสร้างความหมายใหม่ผ่านตัวแสดง คือ เทคโนโลยีดิจิทัล การทำให้เป็นสาธารณะ และการทำความตายให้เป็นกิจกรรมมากขึ้น ทั้งนี้ การเปิดกว้างและการมีส่วนร่วมทำให้เดธทิวตีกลายเป็นหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้เรื่องตายของสังคมสมัยใหม่ ส่วนบทความของ **สุทธิชัย รักจันทร์** ชื่อ *การแปรเปลี่ยนทุนทางเศรษฐกิจ - วัฒนธรรมสู่ทุนทางการเมือง: กรณีศึกษากีฬาวัวชนในจังหวัดพัทลุง* อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยยกกรณีศึกษากีฬาวัวชนในภาคใต้ ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ดังกล่าว นัยยะที่สำคัญคือ ผสานอำนาจผ่านอำนาจทางสังคมเข้าไปสานสัมพันธ์เพื่อจัดให้มีการแข่งกีฬาวัว ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่มีชื่อเสียง น่าเคารพ น่าเชื่อถือ และความไว้วางใจส่งผลให้เกิดผู้นำบารมีท้องถิ่น แล้วนักการเมืองท้องถิ่นพัทลุงใช้ทุนทางการเมืองผสานระหว่างทุนวัฒนธรรมและทุนทางเศรษฐกิจมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการรักษาฐานเสียงโดยอ้อมกับประชาชนจำนวนมากที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ในขณะที่ บทความอีกกลุ่มมุ่งวิเคราะห์ผลกระทบของกฎระเบียบและกระบวนการในการบริหารคนและองค์กรที่มีผลกระทบต่อสังคมในภาพรวม บทความของ **สุรพล ศรีวิทยา** ชื่อ *การบังคับใช้กฎหมายไทยตามพันธกรณีภายใต้ความตกลงอาเซียนทางด้านสิ่งแวดล้อม* โดยศึกษาประวัติพัฒนาการแนวคิดและหลักพื้นฐานของพันธกรณีภายใต้ความตกลงอาเซียนทางด้านสิ่งแวดล้อมในประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยพบว่า ในส่วนของประเทศไทยได้ดำเนินการปฏิบัติตามความตกลงอาเซียนทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับภูมิภาค และการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ความความร่วมมืออาเซียนทางด้านสิ่งแวดล้อมและความตกลงสิ่งแวดล้อมพหุภาคี (MEAs) ส่วนบทความของ **พิมพ์สิริ อรุณศรี** ชื่อ *การศึกษาการเรียนรู้ของผู้เข้าชมคนไทยในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์* เป็นการศึกษาระดับการมีปฏิสัมพันธ์กับนิทรรศการวิทยาศาสตร์ของผู้เข้าชมชาวไทย พร้อมทั้งปัจจัยบริบทที่มีผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อการเรียนรู้ในนิทรรศการวิทยาศาสตร์ โดยพบว่า เข้าชมกลุ่มผู้ปกครองและกลุ่มบุตรหลานส่วนใหญ่มีระดับการปฏิสัมพันธ์ต่อนิทรรศการอยู่ที่ระดับเปลี่ยนผ่านไปสู่ปฏิสัมพันธ์ที่ลึกขึ้น (Transitioning behavior) ถึงระดับปฏิสัมพันธ์ขั้นลึก (Breakthrough behavior) อย่างไรก็ดี ต้องเพิ่มเติมเรื่องสื่อสารวิทยาศาสตร์ให้ผู้เข้าชมเข้าใจการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และความเกี่ยวข้องของวิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวันของตน

สุดท้ายนี้ ในนามของกองบรรณาธิการ ผมขอขอบพระคุณผู้เขียนทุกท่าน คณะผู้ประเมินบทความทุกท่าน กองบรรณาธิการทุกท่าน และทีมงานวารสารฯ ที่ช่วยทำให้วารสารฉบับนี้มีความสมบูรณ์แบบ พัฒนาองค์ความรู้จากการวิจัยอย่างเป็นระบบอันเป็นศาสตร์ที่สำคัญ มีเสน่ห์ และกลืนอายุของสังคมศาสตร์ที่เป็นศิลป์ที่สำคัญอีกด้วย ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากบทความทั้ง 8 ชิ้นในฉบับนี้ไม่มากนักน้อย

รองศาสตราจารย์ ดร.สนพันธ์ ไล่ประกอบทรัพย์

หัวหน้ากองบรรณาธิการรัฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย